

PONOVI TEV TEČAJA

Zaradi velikega zanimanja za tečaj OSNOVE VAKUUMSKE TEHNIKE, ki je bil v januarju 1981 na IEVT, pripravljamo ponovitev tečaja in sicer predvidoma 19. 20. in 21. oktobra 1981. Kotizacija bo 5000 dinarjev. Tečaj bo obsegal 20 ur predavanj, 6 ur vaj in ogled inštituta. Vsak udeleženeec bo prejel zbornik predavanj.

Prijave sprejema organizacijski odbor: ing. Rasto Zavašnik, ing. Peter Pavli, ing. Andrej Pregelj, telefon 263-461, ki daje tudi vsa dodatna pojasnila.

Do sedaj smo prejeli že 12 prijav in sicer iz naslednjih delovnih organizacij:

- Iskra Elektroliti, Mokronog	1
- Iskra Kondenzatorji, Semič	4
- HP Talis, Maribor	1
- Tovarna dušika, Ruše	1
- Vodovod, Jesenice	1
- Železarna, Jesenice	1
- Iskra Polprevodniki, Trbovlje	2
- Lek, Ljubljana	1

Organizacijski odbor

MEDNARODNA DEJAVNOST VAKUUMISTOV

Kot smo vakuumisti v Sloveniji povezani v našem društvu, tako so vakuumska in sorodna društva ter zveze po svetu organizacijsko povezana v mednarodni uniji (IUVSTA-International Union for Vacuum Science, Technique and Applications). Prav je, da občasno poročamo, kaj se dogaja "na vrhu". Najprej vas moram opomniti na uvodno poglavje v učbeniku: "Osnove vakuumske tehnike", kjer je obširno opisana zgodovina povezovanja vakuumistov iz vseh celin. Prav tam izvemo, da smo bili jugoslovanski vakuumisti soustanovitelji te mednarodne organizacije. Že od vsega začetka smo imeli svoje predstavnike v izvršilnem odboru, ki je operativni organ, medtem ko je generalna skupščina najvišji organ te organizacije. Skupščine IUVSTA so navadno vsaka tri leta, tako kot so njeni vakuumski kongresi, medtem ko so seje izvršilnega odbora najmanj dvakrat na leto, po navadi ob večjih strokovnih prireditvah; letos je bila npr. 41. seja izvršilnega odbora v Dresdenu 26. in 27. februarja, kjer je bil tudi kongres fizikalnega društva Nemške demokratične republike in 42. seja v Münstru ob evropski konferenci o površinah. Čeprav vsaka seja traja najmanj dva dni, ostane še vedno nekaj vprašanj, ki jih preložimo na naslednjo sejo. Mislim, da bi bilo zato za bralca tega glasila prenaporno, predvsem pa duhamorno, da bi pripovedoval podrobnosti o tem, kar smo govorili, ob čem so se "kresala" mnenja itd. Ker smo "čedna" družčina, ki je zrasla na različnih koncih sveta, imamo zato tudi različne izkušnje, težnje, želje in možnosti pa še različne poglede. Vendar ugotavljam, da smo vedno našli sprejemljive rešitve. Najbolj nas veseli, da se v mednarodno organizacijo

vključujejo nova vakuumska društva. Na skupščini v Cannesu, lani septembra, so tako željo izrazili predstavniki LR Kitajske, sprejeli pa smo tudi Brazilce. V Dresden so prišli Rusi z enako željo, težko pa se bomo odločali za sprejem južnoafriškega društva. Mednarodna unija ima sedaj 22 polnopravnih članic.

Na canneskem sestanku lani so bili izvoljeni novi člani izvršnega odbora, pododborov in komitejev, pojavila so se torej nova imena, z njimi pa nove ideje in že v Dresdenu je bilo čutiti poživiljeno dejavnost. Največ časa smo porabili za pripravo vakuumskega kongresa v Madridu 1983. Poudarek je bil na strokovni, torej vsebinski pripravi. Kriteriji za predstavitev strokovnih del bodo še strožji, kot so bili v Cannesu. Zadnji kongres je namreč pokazal nekatere slabosti - pri tem ne mislim tiste "šotorske afere" - ki niso ostale prikrite, in ki se naj ne bi ponavljale. Vsebinsko naj bi bil madridski kongres mnogo boljše, predvsem pa program ne bi smel biti prenatrpan. Za vsako področje so bile določene ocenjevalne (oz. recenzijske) komisije, katerih predsedniki so priznani strokovnjaki. Na sestanku 12. do 14. septembra v Münstru (ZRN) je madridski kongres zasenčil druge probleme, s katerimi se ubada izvršilni odbor IUVSTA. Z žalostjo opažam, da pri tako ostri selekciji, ki je posledica poglobljene in vse širše znanstvene dejavnosti na področju vakuumske tehnike v zadnjih letih močno zaostajamo. Če smo se lahko pred desetletji Jugoslovani pohvalili s številnimi referati na vakuumskih mednarodnih kongresih, smo se v Cannesu "zrinili" le še med posterje. Kdo

se bo pojavil oz. kdo se bo s kvalitetnim delom prebil v Madridu?

Pustimo črne misli in se vrnimo k delu izvršilnega odbora! Ker so me izvolili v komite za vzgojo, še nekaj besed o delu v tem komiteju. Nadaljevali bomo aktivnost pri izdelavi vizualnih pripomočkov (diapozitivi in komentar), pripravljamo pa tudi obširen projekt pomoči za razvijajoče se dežele s pomočjo UNESCO.

Izvršilni odbor izdaja Glasilo oz. Bilten, ki

je pisan v angleščini in ga lahko brezplačno prejema vsakdo, ki se zanima za delo IUVSTA, delo nacionalnih društev, za strokovne prireditve, štipendije itd. Posebej sem bil naprošen, da posredujem imena zainteresiranih. Poleg "Vakuumista" boste lahko v bodoče prebrali tudi Bilten IUVSTA, oboje pa bo prav gotovo poživilo društveno in strokovno dejavnost vakuumistov.

dr. Jože Gasperič, dipl.ing.

IN MEMORIAM: dr. Andrej Gala

Rojen je bil leta 1939 v Mariboru; nato je živel v Ljubljani, kjer je 1958 leta končal klasično gimnazijo in 1965 leta diplomiral za inženirja metalurgije na Oddelku za montanistiko Fakultete za naravoslovje in tehnologijo. Po krajši zaposlitvi v Litostroju in po odsluženju vojaškega roka je leta 1968 odšel na Max-Planck Institut für Metallforschung v Stuttgartu. Tam se je ukvarjal s kinetiko reakcij plinov s kovinami in je iz tega dela leta 1971 tudi doktoriral. Po promociji se je zaposlil na Raziskovalnem inštitutu firme Mannesmann v Duisburgu. Tu so bila njegova področja: reakcije plinov in staljenih soli s kovinami, elektrokemične reakcije s kovinami, predvsem z vidika visokotemperaturne korozije in zaščite pred njo, ter vplivi zaščitnih atmosfer in solnih talin na površino kovin pri toplotni obdelavi. Na IEVT se je zaposlil koncem 1978 leta, kot nosilec nove korozijske smeri in organizator ustreznega korozijskega laboratorija. Poleg osnovne naloge: "Korozija elektronskih sestavnih delov", se je vključil še v optoelektronski projekt z raziskavami daljnega UVV in sodeloval pri razvoju spojev keramika-kovina. Ukvarjal se je tudi s tehnologijo izdelave vakuumskih lotov.

Sam, kot je Andrej pogosto bil v življenju, se je za Novo leto 1981 odpravil v Kamniške hribe, od koder se ni več vrnil. Domneve o nesreči v

gorah so se potrdile šele 20.9.1981, ko so njegovo truplo našli pod Grintovcem. Poznali smo ga kot tihega človeka, ki je veliko vedel in veliko študiral. V ozkih slovenskih razmerah, kjer je vsak specializiran strokovnjak komaj nadomestljiv, mu bo težko najti ustreznega naslednika; prav zato je tudi ogroženo področje, ki se je na IEVT pričelo prav z njegovim delom.

Univerza v Ljubljani - Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo mu je 1974 leta nostrificirala doktorsko nalogo, v letu 1980 pa je vodila postopek za habilitacijo, ki se je zaključil le nekaj dni po Andrejevi prerani smrti, ko je bil habilitiran za docenta za predmet: Korozija.

Za časa svojega službovanja na IEVT se je Andrej Gala vključil tudi v vakuumsko društvo. Z veseljem je bil pripravljen pomagati nam mlajšim vakuumistom, ki smo prav takrat pričeli snovati ideje o svojem strokovnem glasilu. Njegov članek v naši 1. številki je bil eden prvih, ki so prispeli.

Vsi ga bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.

Andrej Pregelj
dr. Evgen Kansky

· KOLEDAR POMEMBNEJŠIH VAKUUMSKIH PRIREDITEV V LETU 1981

27.2. - 1.3. '81 7. kongres o visokem vakuumu, o znanostih površin in tankih filmih
DRESDEN, DDR

25.3. - 27.3. '81 Priprava filmov in jedkanje s plazmo
Univerza Sussex, Brighton, Anglija

- 6.4. - 9.4. '81 5. interdisciplinarna konferenca o površinskih znanostih (ISSC) LIVERPOOL, Anglija
- 6.4. - 10.4. '81 Mednarodna konferenca o metalurških prevlekah, SAN FRANCISCO, ZDA
- 28.5. - 29.5. '81 Posvetovanje o uporabi vakuuma v prehranbeni, kemijski in farmacevtski industriji- BEOGRAD, Društvo za vakuumsko tehniko Srbije, JUVAK, Gospodarski zbornici Jugoslavije in Srbije (udeleženec dr. Gasperič)
- 14.6. - 15.6. '81 9. jugoslovansko posvetovanje o mikroelektroniki, LJUBLJANA, Gospodarsko razstavišče
- 22.6. - 26.6. '81 Tanke plasti in prekritja za tehnologijo (tečaj), SODERKOPING, Švedsko ministrstvo za tehnični razvoj
- 23.6. - 26.6. '81 Napraševanje in plazemsko jedkanje (tečaj) - MONTREUX, Švica
- 8.7. - 11.7. '81 2. mednarodna konferenca o trdnih filmih in površinah - Univerza v MARYLAND, ZDA
- 16.8. - 19.8. '81 9. mednarodni simpozij o razelektritvah in električni izolaciji v vakuumu EINDHOVEN, Nizozemska
- 14.9. - 16.9. '81 4. evropska konferenca o površinskih znanostih (ECOSS 4)-MUNSTER, ZRN, Nemško fizikalno društvo, Univerza Münster s sodelovanjem IUVSTA in evropskega fizikalnega društva (EPS)
- 21.9. - 25.9. '81 5. mednarodni kongres o tankih plasteh (z naslovom Tanke plasti, lastnosti in naprave) HERZLIA ON SEA, Izrael, IUVSTA Evropsko fizikalno društvo, Izraelsko fizikalno društvo.
- 5.10. - 9.10. '81 Sejem elektronike, LJUBLJANA, GR
- 2.11. - 6.11. '81 28. vakuumski simpozij Združenih držav Amerike, ANAHEIM, California, Ameriško vakuumsko društvo
- 27.11 - 29.11. '81 2. srečanje madžarskega fizikalnega društva in avstrijskega vakuumskega društva, DUNAJ

KNJIGE JUGOSLOVANSKIH AVTORJEV S PODROČJA VAKUUMA

1. Vakuumska tehnika, I. del; Bošan Đ.; Niš 1975 - se še dobi v knjigarnah
 - 2⁺ Vakuumska fizika, I. del; Kurepa M., Čobić B.; Beograd 1979
 - 3⁺ Vakuumska fizika, II. del, Kurepa M., Čobić B.; Beograd 1980
 - 4.⁺⁺ Osnove vakuumske tehnike - zbornik predavanj Društva za vakuumsko tehniko Slovenije; skupina avtorjev; Ljubljana 1981; cena 600 din.
 - 5.⁺⁺ Zbornik referatov 5. jugoslovanskega vakuumskega kongresa, Portorož, 13-15.maj 1971 (Bilten 11); cena 100.- din
 - 6.⁺⁺ Zbornik referatov 6. jugoslovanskega vakuumskega kongresa, Postojna, 16.-18. maj 1973 (Bilten 13); cena 100.- din
 - 7.⁺⁺ Zbornik referatov 6. jugoslovanskega vakuumskega kongresa-tanke plasti, Postojna, 16.-18. maj 1973 (Bilten 14), cena 100.-din
 - 8.⁺⁺ Zbornik referatov 8.jugoslovanskega vakuumskega kongresa, Bled, 25-27.oktober 1979 (Bilten 17), cena 200.-din
- + - informativna cena je 100 din, naročila za Slovenijo zbira tov. Zavašnik Rasto, dipl.ing. IEVT, Teslova 30, Ljubljana
- ++- knjigo je mogoče kupiti pri Društvu za vakuumsko tehniko Slovenije, pri tov. Čelan Nataši, IEVT, Teslova 30, Ljubljana

VAKUUMIST - Glasilo Društva za vakuumsko tehniko Slovenije, Teslova 30 - 61111 Ljubljana; telefon 263-461. Ureja uredniški odbor: Andrej Pregelj, Ludvik Pipan, Marinka Kavčič, Vesna Golob, Monika Jenko, Peter Pavli, Borut Praček, Marjan Stipanov, Bojan Povh, Jože Gasperič, Rastislav Zavašnik, Milan Tasevski.